
Notat

Til: Humanistisk fakultet

Kopi til:

Fra: IKM v. Tore Kirkholt

Signatur:

Egenevaluering organisasjonsstruktur, IKM

Faglig identitet og samarbeid

Innad på instituttet

Institutt for kunst- og medievitenskap er vokst ut av *Institutt for drama, film og teater*, og har fagmiljø som er godt sammenvevd. Det var opprinnelig en tett integrering av de ulike fagene, hvor studentene tok et praktisk-teoretisk løp, hvor de var innom alle fagene i løpet av bachelorutdanningen. Etter hvert er fagene medievitenskap og kunsthistorie kommet til, og instituttet har siden 1990-tallet bestått av fagene filmvitenskap (FILM), film- og videoproduksjon (FVP), drama og teater (DT), medievitenskap (MV) og kunsthistorie (KUH). Den samme tette integreringen har vi ikke i dag, hvor studentene kan studere på fem forskjellige bachelorprogram, men finnes fortsatt for studentene på Film- og videoproduksjon, som har en stor andel filmvitenskapelige emner i porteføljen sin. Filmvitenskap og medievitenskap er også godt integrert, og har også et felles masterprogram. Fagene på IKM har jevnt over gode søkertall, særlig på bachelor, og de har holdt seg godt etter pandemien.

Det som binder fagene på IKM sammen, er at de alle sammen er estetiske fag, enten praktisk-teoretiske eller rent teoretiske. Det er da også nært samarbeid mellom mange av fagene, eksempelvis når det gjelder undervisning, hvor forelesere fra andre faggrupper blir invitert inn i undervisningen på enkelte program. FVP og DT samarbeider dessuten om områdeemnet *HFO1002 Entreprenørskap og nyskaping i praktisk-estetiske fag*. Masteremnet *Kulturpolitikk og prosjektutvikling* tas av studenter på flere av instituttets masterprogram.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@hf.ntnu.no www.ntnu.no/ikm	Dragvoll, Edvard Bulls veg 1 Bygg 8, nivå 3	+47 73591820	Tore Kirkholt tore.kirkholt@ntnu.no

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Tangerende fagområder

Når det gjelder fagområder ved andre institutt, så relaterer våre fag seg i litt ulike retninger.

Drama og teater ser fagmiljøene ved Institutt for musikk (IMU) som særlig interessante å samarbeide med, og har allerede noe samarbeid planlagt. Her er både utøvende musikk, musikkvitenskap, musikkteknologi og dansevitenskap interessante. Av andre interessante fagmiljø peker DT spesielt på Institutt for tverrfaglige kulturstudier (KULT), der både kjønnsforskning og teknologi og samfunn er tangerende fagområder.

Film- og videoproduksjon peker i likhet med DT på fagene ved IMU som tangerende fagområder. Deres studenter tar områdeemnet HFO1002, som FVP har hatt hovedansvar for de siste årene, tidligere også i samarbeid med ansatt fra IMU. FVP har også et masteremne i *Lyddesign* som masterstudenter på Musikkteknologi også kan ta. Det er spesielt samarbeid med andre praktisk-estetiske studieprogram som FVP finner interessant også i framtida.

Filmvitenskap fremhever det sterke samarbeidet de har innad på instituttet, med FVP og MV, og tenker at IKMs egne fag er mest interessante når det gjelder faglig samarbeid. Av fag utenfor IKM pekes det mot fag som musikkvitenskap, allmenn litteraturvitenskap og filosofi som interessante innenfor en ramme av estetiske fag. Det pekes på at et eget institutt for estetiske fag kunne være en mulighet. Det er også relevant å samarbeide med KULT, og FILM peker på at de teoretiske fagene ved IKM naturlig kan tenkes sammen med KULT.

Medievitenskap ser den nære faglige tilknytningen mellom medievitenskap, filmvitenskap og kunsthistorie, da fagene tilhører det internasjonale fagfeltet «visuell kultur». Ut over instituttet er det tangerende fagområder ved KULT (kjønnsforskning, teknologi og samfunn). Emner fra KULT inngår allerede i anbefalte studieløp på BA-programmet i medievitenskap. Medievitenskap ser også dype faglige koblinger mellom våre «visuell kultur» fag og litteraturvitenskap (både nordisk og allmenn) på ISL.

Kunsthistorie har et faglig samarbeid med kulturminneforvaltning på IHK.

Bachelorstudentene på KULMI tar et emne som kunsthistorie tilbyr innen arkitekturhistorie, og bidrar med undervisning inn på KULMI-emnet *Museologi og kulturarvsforvaltning*. Det diskuteres også et felles emne på masternivå. Det nyoppstartede Middelaldersenteret er en interessant samarbeidsarena mellom kunsthistorikere og historikere ved IHK. Andre tangerende fagområder for kunsthistorie er estetikk og religion (IFR). Kunsthistorie og filosofi har tidligere samarbeid om emnet «Kunst, estetikk og politikk i antikkens Hellas», og estetikk-emner er relevant for kunsthistoriestudenter. Allmenn litteraturvitenskap er også et tangerende fagområde for kunsthistorie.

Samarbeid på tvers

IKM har i de siste årene hatt ansvar for to områdeemner, som begge går på tvers av institutt. *HFO1002 Entreprenørskap og nyskaping i praktisk-estetiske fag* tas av studenter ved FVP, DT, billedkunst (KiT), utøvende musikk, musikkteknologi og musikkvitenskap (IMU). *HFO1001 Digitale endringer* tas av studenter fra ulike institutt ved HF. Tidligere

hadde vi også ansvaret for *HFO1004 Menneskets tidsalder*, hvor blant andre ansatte ved KULT var inne og underviste. De tok også over ansvaret for emnet fra høstsemesteret 2022.

Når det gjelder program som går på tvers av institutt og fakultet, så er bachelorprogrammet i medievitenskap et samarbeid mellom IKM og tre fagmiljø ved SU: sosiologi, pedagogikk og psykologi. Psykologi har imidlertid trukket seg fra samarbeidet, og avvikler sitt emne i bachelorprogrammet når studieåret 2023/2024 er ferdig.

Ledelse, medvirkning og medbestemmelse

Instituttleder har personalansvar for 30 fast vitenskapelige ansatte + ca. 10 stipendiater og har det overordnede personalansvaret for administrasjonen. Kontorsjef har personalansvar og medarbeidersamtaler med fem ansatte i administrasjonen pluss to avdelingsingeniører. Det fungerer jevnt over bra med personalansvar for dette antallet ansatte. Instituttleder får stort sett gjennomført medarbeidersamtale med alle hvert år, og det er ikke flere enn at det er mulig å ha godt kjennskap til arbeidssituasjon til hver enkelt og hva de står i. Men dette er nok et balansepunkt. Å ha personalansvar og oppfølging av flere enn 40 vil ikke være optimalt.

På IKM er det bare instituttleder og kontorsjef som har personalansvar og medarbeidersamtaler. Vi har i tillegg en nestleder som er undervisningsleder i 50% stilling. Vi har også en leder av forskningsutvalget, som får 150 timer i kompensasjon for arbeidet. IKM har fem studieprogramråd/faggrupper, og kompenserer studieprogram/faggruppeleder et sted mellom 10% og 20% stilling for arbeidet, avhengig av kompleksitet og omfang. Instituttet har et instituttstyre, hvor de viktigste sakene som handler om faglig profil, organisering og økonomi blir tatt opp. Vi har også et ledermøte hvor alle studieprogramlederne og studentrepresentanter sitter, sammen med representant fra administrasjon. Saker som er viktige for alle ansatte og for instituttet som helhet tas opp i regelmessige stabsmøter. I slike saker er også vernetlinja engasjert.

Strategisk evne og økonomisk handlingsrom

Instituttets bevilgning ligger i overkant av 40 millioner (44 millioner i 2023). Vi har tidligere stort sett hatt et greit handlingsrom, men dette begynner å bli trangere nå, i pakt med redusering i basisbevilgninger. Det er en relativt stor del av bevilgningene som er bundet opp i lønnsutgifter. Vi bruker ca. ¾ av bevilgningene til fastlønn, og har hatt ganske store utgifter til variabel lønn i tillegg. Det vil i praksis si at et sted mellom 80% og 85% av inntektene i dag er bundet opp i lønnsutgifter.

Hvis vi ser på tallene fra 2023, så vil lønnsutgiftene utgjøre ca. 88% av bevilgningene fra basis og resultat, og knappe 82% av totale inntekter. 2023 er imidlertid et år med gode bevilgninger fra resultat, som bygger på pandemiåret 2021. Resultatinntektene vil imidlertid gå ned de kommende to årene, slik at handlingsrommet blir enda knappere i 2024 og 2025. IKM har som mål å gå ned i variabel lønn, slik at vi kan bevare litt mer av handlingsrommet. Dette er et arbeid er godt i gang med.

Teknisk – administrative ressurser

Instituttet har 4,5 administrative stillinger i tillegg til kontorsjef. I tillegg har vi to avdelingsingeniører, én i tilknytning til FVP, én i tilknytning til DT.

Administrasjonen er noe sårbar i forhold til sykefravær og permisjoner. Eksempelvis vil eksamensarbeid være sårbart ved fravær. En større administrasjon vil være mindre sårbar, og kan gjøre det mulig å rendyrke og utvikle enkelte roller i sterkere grad enn i dag (eks. rekruttering, webarbeid, bestilling etc.).

Om det isolert sett for administrasjonen kan være en fordel å gjøre instituttene større, så er det likevel et spørsmål om hvor stort et institutt kan være for at det skal være håndterbart for én instituttleder og én kontorsjef. Det tåles nok et noe større institutt enn det IKM er i dag, men blir det mye større (i størrelsesorden 90 ansatte eller mer), så må man inn med ekstra ressurser til ledelse. Dette betyr at personaloppfølging og medarbeidersamtaler må delegeres til ledere på et nytt nivå fire. Dette vil i så fall få konsekvenser for den ønskede innsparingen når det gjelder avlønning av instituttledere/kontorsjefer, da et nivå fire vil kreve en ikke ubetydelig bruk av ressurser. På store institutt vil det dessuten være vanskelig for instituttleder å ha oversikt over kjernevirksomheten – undervisning og forskning, slik at man vil få en annen type instituttleder, en som ikke har inngående kjennskap til staben og den faglige virksomheten.

Konklusjon

På bakgrunn av det som er spilt inn over kan vi si at fagmiljøene ved IKM samarbeider godt, og at mange ønsker at instituttet i fremtiden også skal kunne holdes samlet som en enhet. Om vi blir berørt av instituttstruktur-prosjektet, så er størrelsen på det endelige instituttet viktig. Det gjelder om det er aktuelt å tilføre nye fag til IKM (eksempelvis ved å opprette et institutt for estetiske fag, om IKM blir slått sammen med et annet institutt, eller om fagmiljø ved IKM plasseres hos andre institutt). For administrasjonens del kan det være hensiktsmessig å ha et institutt med en litt større administrasjon. Det virker imidlertid uhensiktsmessig å ha et så stort institutt at man må ha et nivå 4 for å kunne sikre god drift. For helhetlig styring må instituttledere med nivå 4 på instituttet ha tett oppfølging av mellomlederne, og det må settes av mer ledelsesressurser, som spiser bort deler av innsparingen på færre instituttledere. Man må også ha ansatte som ønsker å ta på seg mellomlederansvar med medarbeidersamtaler, og det er en fare for at det vil være vanskelig å rekruttere til slike stillinger blant fagansatte som først og fremst er her for å jobbe med undervisning og forskning.

31.10.2023



Tore Kirkholt
Instituttleder